

Arktisk Instituts årsberetning 1988

Arktisk Institut har som en privat, selv-ejende institution til formål at være informationscenter om arktiske forhold med særlig henblik på Grønland, at virke for at fremme studiet af og udbrede kendskabet til arktiske egne og deres folk samt at formidle forbindelsen mellem Danmark, Grønland og udlandet på alle områder, der har tilknytning til arktiske forhold.

Instituttets ledelse:

Arktisk Institut har i hele beretningsperioden været ledet af følgende bestyrelse:

Viceadmiral Sven Thostrup,
formand
Landsdommer Henning Brøndsted
Civilingeniør Aksel Mikkelsen
Advokat Jørgen Hertling
Stabslæge Leif Vanggaard
Civilingeniør Jørgen Taagholt
Sekretariatsleder Helge Schultz-Lorentzen
Geolog Minik Rosing
Lærer, stud. comm. Ivalo Egede

Driften af instituttet har været forestået af følgende medarbejderstab:

C. C. Resting-Jeppesen
Grethe Knutzen
Kirsten Caning – udlånt fra »Dansk Polarcenter«
Hans Ebbesen
Sonja Jakobsen
Leo Christiansen
Elisa Jeremiassen – deltid – fratrådt ultimo maj
Ingelise Kanstrup – deltid – ult. april/ult. oktober

Bestyrelsen har afholdt ordinære møder den 22. marts og 23. november. Repræsentantskabet afholdt fællesmøde med bestyrelsen den 23. november.

I mødet den 23. november nedsattes et katalogiseringsudvalg med Helge Schultz-Lorentzen, Leif Vanggaard, Jørgen Taagholt, Minik Rosing og Ivalo Egede

som medlemmer, med henblik på at få vurderet mulighederne for en sikring af instituttets billedsamlinger, etablering af et stemme- og filmarkiv. Udvalget forventes at afslutte sine overvejelser i 1989.

Arktisk Instituts pris blev den 21. februar 1988 overrakt Grev Eigil Knuth. Fra venstre Aksel Mikkelsen (Kraemers fond), prismodtager Eigil Knuth og formanden for Arktisk Institut, admiral Sven Thøstrup (Trolles Legat).

Økonomi

Instituttets økonomi hviler fortsat på bidrag fra private donatorer.

I 1988 har Arktisk Institut haft den glæde at modtage tilskud til institutionens drift fra:

Danske Lions Clubbers	
Grønlandsfond	3.000 kr.
Trolles Legat	14.900 kr.
Det kgl. Grønlandsfond	25.000 kr.
Aase og Jørgen Münters	
Fond	15.000 kr.
Kraemers Grønlandsfond	50.000 kr.
Dansk Søassurance	5.000 kr.
Den Danske Bank	7.500 kr.
Handelsbanken	7.500 kr.
Ialt	127.900 kr.

Udover ovennævnte driftstilskud har AI i 1988 modtaget en donation på 200.000 kr. til sikring og bevaring af instituttets omfattende fotografiske samling fra Aage V. Jensens Fond, ligesom tilskud fra Trolles Legat har muliggjort væsentlige boganskaffelser og restaureringer.

Regnskabet for 1988 udviser med en indtægt på 310.617 kr. og en udgift på 412.124 kr. et underskud på 101.507 kr. Instituttets nettoformue udgør pr. 31/12-88 209.702 kr.

Foruden kontant økonomisk bistand har Arktisk Institut fra flere sider modtaget støtte i form af personalelån til særlige opgaver (bl.a. registr. af vardeberetningerne o.a.). Ejeren af instituttets bygning »Kraemers Grønlandsfond« har igennem bygningsstandsættelser bidraget væsentligt til en forbedring af lokaleforholdene i instituttet.

Arktisk Instituts drift i 1988

I årene siden instituttets start i 1954 er der opbygget ret betydelige bog- og fotosamlinger, der sammen med ekspeditionsarkiverne og flere andre mindre

samlinger i dag lægger beslag på langt den største del af instituttets arbejdskraft.

Bogsamlingen om de arktiske forhold består i dag af ca. 19.000 enheder, hvoraf småskriftsamlingen udgør ca. 3.000.

Fotosamlingen, der i det væsentligste udgøres af sort/hvide billeder med grønlandske/arktiske motiver fra før århundredeskiftet til ca. 1950, omfatter ca. 50.000 enheder, hvortil kommer, at AI administrerer deponerede samlinger som f.eks. Jette Bangs ca. 15.000 grønlandsmotiver.

Instituttet har uændret fortsat sine hidtidige vedtægtsmæssige aktiviteter (studiestøtte, bibliotek, arkiv, billedsamlinger og bistand til ekspeditioner), ligesom kontakterne til de udenlandske søsterinstitutioner er opretholdt i sædvanligt omfang. Sekretariatsfunktionerne for Dansk-Grønlandsk Kulturfond, Grønlandsmedicinsk Selskab, Scoresbysundkomiteen og Trolles Legat er udført i uændret omfang, ligesom der er ydet bistand og lokaler til Siriusforeningen, 3-års Ekspeditionen, Gentofte Grønlandskomite m.fl.

Arbejdet med tilrettelæggelsen af en bog om udviklingen i Holsteinsborg er gået planmæssigt. En udgivelse i maj 1989 forventes overholdt. Salget af Arktisk Instituts publikationer er gået godt. Et særplag af bogen om skindbåde i Grønland er leveret til Grønlands Hjemmestyre – lektor H. C. Petersen. Bøgerne anvendes som gave til de personer, der bistår ved Hjemmestyrets store undersøgelse omkring de levende ressourcer.

Der er indgået aftale med Hirtshals kommune om at lave en vandreudstilling om »Danmark-Ekspeditionen«, der skal være færdig omkring april 1989.

Arktisk Institut er fortsat indstillet på at levere billedmateriale til Danmarks Radios Drive-projekt. Vilkårene er ikke endelig aftalt.

Dubletsamlingen af litteratur vedr. Grønland er overgivet til Grønlands Landsbibliotek, ligesom vore dubletter af grønlandssproget skønlitteratur er overdraget Rigshospitalets Grønlandskontor. Endvidere er Arktisk Instituts museale genstande afleveret til Nationalmuseets Grønlandsafdeling med henblik på en evt. senere placering i de grønlandske lokalmuseer.

EDB-registreringen af bogsamlingerne blev påbegyndt i april måned og midlertidigt stoppet ult. oktober på grund af utilstrækkelige midler. Opgaven har vist sig mere tidkrævende end forudset. En fortsættelse af arbejdet vil blive iværksat så hurtigt, som den økonomiske situation tillader det.

Driften af billedsamlingen og arkivet er forløbet planmæssigt.

Særlige begivenheder

Den 21. september 1988 uddeltes Arktisk Instituts pris til grønlandsforskeren, dr. scient. Eigil Knuth ved en festlighed i Arktisk Institut. Prisen er oprettet og finansieret af Trolles Legat og Skibsfører C. Kraemer og Hustru Mathilde Kraemers Grønlandsfond.

Vort fotoarkiv er tilført en interessant samling fotos fra 5. Thule-Ekspedition optaget af fotograf Leo-Hansen.

Samlingens endelige tilhørsforhold er endnu ikke aftalt.

Fra Erik Jensen (deltager i Nordøstgrønlandsekspeditionen 1988) har Arktisk Institut modtaget i depot forskellige dagbogsmaterialer vedr. J. P. Koch og Mylius-Erichsen.

Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg Slot har velvilligst deponeret Harald Moltkes maleri fra 1931 fra Mylius-Erichsen og Knud Rasmussen i Melvillebugten (Den litterære Eksp.) i Arktisk Institut.

Arktisk Instituts fremtid

Statsministeriets Grønlandsdepartement har den 29/12-1988 meddelt, at der under Forskningsdirektoratet oprettes en offentlig institution, Dansk Polarcenter, med opgaver, der også vil omfatte Arktisk Instituts område.

Der er nedsat et udvalg med repræsentanter fra berørte ministerier, Grønlands Hjemmestyre, forskningen i Danmark og Grønland samt relevante private institutioner med henblik på at fastlægge centrets endelige opgaver. Arktisk Institut er repræsenteret i udvalget og de herunder hørende arbejdsgrupper. Der er fra Arktisk Instituts side givet principiel tilslutning til, at Arktisk Institut vil indgå i et samarbejde med Dansk Polarcenter på grundlag af en samarbejdsaftale, der muliggør en bevaring af AI som en privat, selvejende institution. Udvalget forventer at afslutte sit arbejde ult. 1989. Det er planen, at et fremtidigt dansk polarcenter får til huse i historiske bygninger på Den kgl. grønlandske Handels Plads i Strandgade.